



gemeente

Oost Gelre

Paragraaf 2: Verbonden partijen en participaties



Verbonden partijen en participaties

Verbonden partijen zijn derde rechtspersonen waarmee Oost Gelre een bestuurlijke en financiële band heeft, zoals deelnemingen (vennootschappen), gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen. Het is niet onze bedoeling te rapporteren over alle partijen waarmee een verbintenis bestaat. We beperken ons tot de partijen waarin wij een bestuurlijk en/of financieel belang hebben.

Wat voor ons de verbonden partijen vaak ingewikkeld maakt, is dat we zowel bestuurder als klant zijn. Bovendien zijn er vaak meerdere deelnemers aan de verbonden partij. Wij zijn dan niet de enige bestuurder en niet de enige klant en moeten dus onze bestuurlijke doelen en 'klantwensen' afstemmen met die van andere deelnemers. Dit alles maakt de aansturing van verbonden partijen complex. Centraal staat daarom de vraag hoe wij meer grip krijgen op het beleid, de financiën en het product van onze Wet gemeenschappelijke regelingen verbanden (Wgr).

De sturing op en verantwoording van verbonden partijen versterken we door:

- de planning- en control-cyclus van gemeenten en WGR-verband beter op elkaar af te stemmen'; het gaat daarbij om afstemmen van de onderlinge informatievoorziening via begroting, tussentijdse rapportages en jaarrekening;
- de overlegstructuren tussen gemeenten en WGR-verband verder te optimaliseren;
- meer invloed uit te oefenen aan de voorkant van het beleidsproces; meedenken over visie, ambities en de vertaling daarvan naar kaders is effectiever dan achteraf uitkomsten toetsen;
- de begrotingsrichtlijnen tussen deelnemende gemeenten onderling af te stemmen en eenduidig te communiceren naar de verbonden partijen.

In de zienswijze van de raad op de begroting van verbonden partijen passen we een vereenvoudigde variant van de "Achterhoekse indexering normering" toe. Deze norm gaat uit van de prijsontwikkeling van het bruto binnenlands product BBP. Deze prijsontwikkeling wordt ook gebruikt bij de basisindexering van het gemeentefonds.

Verbonden partijen met bijzondere ontwikkelingen

De volgende verbonden partijen kennen ontwikkelingen die belangrijk zijn.

Veiligheidsregio Noord en Oost Nederland (VNOG)

De VNOG bestaat uit 22 gemeenten. Het bestuur van de VNOG, het Algemeen Bestuur, bestaat uit de 22 burgemeesters van de gemeenten. In totaal zijn er 56 brandweerposten in de regio aanwezig, waaronder Lichtenvoorde en Groenlo. Er werken 1500 brandweervrijwilligers en 300 beroepskrachten in onze regio. Naast de brandweer en de 22 gemeenten maakt ook de Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen (GHOR) onderdeel uit van de VNOG. Deze partners bereiden zich gezamenlijk voor op rampen en calamiteiten.

Het jaar 2020 was een bijzonder jaar waarin de Covid-19 crisis veel tijd en energie van de VNOG organisatie heeft gevraagd. Sinds het begin van deze crisis in 2020 zijn er grote gevolgen geweest voor de VNOG. Enerzijds heeft de VNOG veel extra inspanningen moeten leveren en soms andere werkzaamheden moeten oppakken. Anderzijds moesten veel reguliere activiteiten vanwege de maatregelen worden uitgesteld of op een alternatieve manier worden ingevuld. De gevolgen hiervan uit 2020 hebben effect op 2021. En, al naar gelang de ontwikkeling van de crisis in de loop van 2021, is er ook weer een effect op 2022. Dat kan een extra uitdaging vormen voor het realiseren van de doelstellingen en de uitvoering van de activiteiten, die in de begroting 2022 van de VNOG zijn opgenomen. Hoe dan ook zal de VNOG in samenwerking met vele stakeholders, conform haar missie, ook in 2022 haar wettelijke taken uitvoeren: rampenbestrijding, brandweezorg, risico- en crisisbeheersing, bevolkingszorg en geneeskundige hulpverlening.

De VNOG gaat in 2022 ook verder met de uitvoering van de Toekomstvisie die op 15 januari 2020 door het algemeen bestuur is vastgesteld en in het Regionaal Beleidsplan nader is uitgewerkt. In de Toekomstvisie heeft het bestuur de accenten gekozen waarop de VNOG zich richt:

- Zelf- en samenredzaamheid en preventie (o.a. impuls op risicocommunicatie, risico-analyse)
- Compacte en slagvaardige posten met goed getrainde vrijwilligers (mutaties in voertuigenbestand, impuls

op vakbekwaamheid)

- Versterkte informatiepositie (impuls op informatievoorziening, business intelligence)
- Een goede transitie naar de Omgevingswet (o.a. bijscholing)
- Innovatie
- Efficiencylagen en besparingen (o.a. automatisering bepaalde administratieve processen, doorvoeren overige besparingen)
- Cultuuromslag en ontwikkeling personeel (o.a. versterking leiderschap, vakvolwassen medewerkers, strategische personeelsplanning, duurzame inzetbaarheid)
- Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers, opdat er een solide veiligheidsregio is voor de lange termijn.

De bij de Toekomstvisie horende Opdrachten worden in de periode 2020-2026 uitgevoerd. De implementatie van de Toekomstvisie-Opdrachten is in 2020 gestart.

Risico's

- Repressieve huisvesting (brandweerkazernes): de brandweerkazernes zijn in eigendom van ons als gemeente. Op dit moment is het onduidelijkheid voor wiens rekening kosten voor (aanpassing van) de repressieve huisvesting komen. Dit kan leiden tot onvoorziene kosten. De verwachting is dat in 2021 hier meer duidelijkheid over komt.
- Op dit moment is de Covid-19 crisis nog volop gaande. Deze crisis zal ook in 2021 veel tijd en energie vragen van de VNOG organisatie. Hiermee wordt het risico gelopen dat de reguliere taken van de VNOG, in mindere mate, kunnen worden uitgevoerd. Op dit moment is de impact hiervan niet in te schatten. Ook kan hierdoor de uitvoering van de opdrachten uit de Toekomstvisie vertraging oplopen.

Tot slot is een overzicht van alle risico's opgenomen in de programmabegroting 2022 - 2025 van de VNOG.

Sociale Dienst Oost Achterhoek (SDOA)

Werkleerbedrijf

Vanaf 1 januari start het nieuwe werkleerbedrijf. Het betreft hier een samenwerkingsverband (GR) van de gemeenten Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk. Het nieuwe bedrijf zal worden gevestigd aan de Laarberg in Groenlo. Taken van de SDOA en Werkbaan Oost samengevoegd. De eerste intake zal dan plaats vinden binnen het sociaal team van de gemeente om zo het hele leefgebied in beeld te krijgen. Een aantal (front office) medewerkers dan ook onderdeel van het werkleerbedrijf. Het werkleerbedrijf geeft uitvoering alle activiteiten van arbeidsmatige dagbesteding tot regulier werk. Door een multidisciplinaire aanpak waarbij we ook brede ondersteuning vanuit de Wmo aanbieden willen we meer inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt richting betaald werk helpen.

Het werkleerbedrijf voert ook de minimaregelingen en de bijzondere bijstand uit. Hier is de ontwikkeling ingezet om veel meer te kijken naar de hele leefsituatie van een aanvrager in plaats van de beoordeling of iemand recht heeft op een voorziening.

Stadsbank Oost Nederland (SON)

De SON is een samenwerkingsverband van 22 gemeenten in de Achterhoek en Twente. De SON beschikt over kennis en ervaring als financieel schulddienstverlener en verstrekker van sociale kredieten. In samenwerking met de ketenpartners werkt SON aan een oorzaakgerichte oplossing. Met oog voor het geheel en het besef dat schulden nooit alleen komen.

SON werkt interdisciplinair en is geografisch ingedeeld in een vijftal gebiedsteams (waaronder Gebiedsteam Achterhoek). Elk gebiedsteam bestaat uit een klantmanager, budgetconsulent, schuldregelaar, allround consulent en een administratief ondersteuner. Doel: de klanten maximaal faciliteren door middel van een integrale aanpak, discipline overstijgend.

Het gebiedsteam Achterhoek is aangesloten op zowel de SDOA als onze gemeente. Mensen kunnen zelf de weg vinden naar de Stadsbank, of via verwijzing door het Sociaal Team of een andere organisatie. De consulenten van SON zijn voor onze inwoners van maandag tot en met vrijdag telefonisch bereikbaar tussen 9.00 uur en 16.00 uur. Leningen kunnen digitaal worden aangevraagd en aanmelding voor

schulddienstverlening kan eveneens digitaal gedaan worden. Een persoonlijk gesprek met de consultants kan op afspraak en vindt plaats in ons gemeentehuis.

Regio Achterhoek

Regio Achterhoek is het samenwerkingsverband van 7 Achterhoekse gemeenten die intensief samenwerken in de gemeenschappelijke regeling Regio Achterhoek om gezamenlijk regionale opgaven te realiseren. De gemeenten werken daarbij sinds 2018 nauw samen met andere partijen volgens het triple helix model om de regio te versterken en aantrekkelijker te maken voor inwoners en ondernemers. Onder regievoering van Regio Achterhoek hebben de zogenoemde 3 O's - overheden, ondernemers en (overige maatschappelijke) organisaties - zich verenigd in 8RHK Ambassadeurs. Alle partijen nemen daarin deel aan plan- en beleidsvorming via zes Achterhoek Thematafels en een Achterhoek Board. De controlerende en visievormende taak wordt uitgevoerd door de Achterhoek Raad waarin gemeenteraadsleden uit de deelnemende gemeenten breed vertegenwoordigd zijn. Regio Achterhoek voert de regie op de algehele samenwerking en heeft vooral een faciliterende rol. Regio Achterhoek adviseert de Achterhoek Board, de Achterhoek Thematafels en de Achterhoek Raad daarnaast vooral over de regionale lobby, regiomarketing en subsidies en levert hiervoor ook capaciteit. De nieuwe regionale samenwerkingsvorm is in 2021 geëvalueerd. De uitkomsten van de evaluatie leiden mogelijk tot aanpassingen van de samenwerkingsvorm en van de samenwerkingsregeling, die hun weerslag zullen hebben in 2022.

Inhoudelijk richten Regio Achterhoek en 8RHK Ambassadeurs zich op de Achterhoek Visie 2030, die de Achterhoek Raad in 2019 heeft vastgesteld. Deze visie heeft als motto 'Ruimte voor innovatie, groeien in kwaliteit' en verwoordt de ambitie om in 2030 te excelleren als gezonde, schone, leefbare, gekwalificeerde, productieve en bereikbare regio. Via de Achterhoek Visie 2030 beoogt Regio Achterhoek de regio op verschillende terreinen te versterken. Uitgangspunten daarbij zijn de 'Smart Economy', gericht op (het behouden en versterken van) een productieve, gekwalificeerde en bereikbare regio, 'Smart Living', gericht op een leefbare, schone en gezonde regio, en 'Smart Governance', gericht op de nieuw ingezette structuur en (versterking van de) 3O-samenwerking. Daarmee draagt de visie integraal, beleidsterrein- en gemeentegrensoverstijgend bij aan de beleidsdoelstellingen van Oost Gelre. 2021 en de jaren daarna zullen in het teken staan van deze strategische agenda voor de gehele Achterhoek, zoals dat ook het geval was voor 2020.

De Achterhoek Visie 2030 heeft verder input gevormd voor de Regio Deal Achterhoek, die de regio in 2019 gesloten heeft met het Rijk. Met deze overeenkomst, die een looptijd heeft van 2019 tot en met 2022, kan de regio € 20 miljoen van het Rijk tegemoet zien voor programma's en projecten, onder voorwaarde van cofinanciering ter hoogte van eenzelfde bedrag door de regionale partijen. Gemeenten dragen gezamenlijk (maximaal) € 4,8 miljoen bij aan cofinanciering. Het doel van de regio deal betreft het realiseren van ambities en opgaven op het gebied van demografie, economie, duurzaamheid en ruimte. De regio deal is opgesteld vanuit de gedeelde overtuiging dat substantiële investeringen een krachtige economie met extra werkgelegenheid oplevert en daarmee een aantrekkelijke regio voor (nieuwe) arbeidskrachten. Het is het vliegwiel om nieuwe investeringen en handelingsperspectieven te creëren voor de korte en (middel)lange termijn. Op de langere termijn wordt daarmee ook extra maatschappelijk en financieel rendement verwacht, onder meer doordat het nieuwe investeringen (door partijen van zowel binnen als buiten de regio) stimuleert. Er zijn reeds vele projecten gestart die bijdragen aan de Achterhoek Visie 2030, voor een belangrijk deel binnen de kaders van de Regio Deal Achterhoek, en ook in 2022 zal sterk worden ingezet op de initiatie en implementatie van projecten met het oog op onze regionale opgaven en benutting van de bijdrage van het Rijk daarvoor. In april 2021 was van de toegezegde cofinanciering door de gemeente Oost Gelre ad € 542.647 in totaal € 196.269 ingezet voor projecten.

NV Rova

De afvalinzameling door de ROVA, met het systeem van het omgekeerd inzamelen, levert aanhoudend een goed beeld op ten aanzien van de afvalscheiding als ook de klanttevredenheid. Hoewel de landelijke doelstellingen voor afvalscheiding al lange tijd ruimschoots zijn behaald wordt doorlopend ingestoken op een goed scheidingsgedrag. Zo is met het project #Terugwinnaars intensief met algemene informatievoorziening, voorlichting en controles gewerkt aan een kwaliteitsslag. Dit project laat mooie resultaten zien en de inwoners onderschrijven het belang van goede scheiding en waarderen de vorm van communicatie.

Naast de afvalinzameling verzorgt de ROVA sinds 1 januari 2020 de taken behorend bij de uitvoering Beheer Buitenruimte in de gemeente. Daarbij was een taakstelling opgelegd van 300.000 euro. Dit is niet gered, wel ca. 200.000 euro met behoud van de kwaliteit en een veilige buitenruimte. De mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt zijn goed en prettig onder gebracht in de ROVA organisatie.

Omgevingsdienst Achterhoek (ODA)

De coronacrisis heeft het werk van de ODA behoorlijk beïnvloed. Een groot deel van het takenpakket wat de ODA namens de gemeente uitvoert is het toezicht en handhaving. Tijdelijk is de aandacht meer gericht geweest op de "kleinere" controles, zoals op de stoppersregeling en gevelcontroles. De grotere integrale controles zijn daardoor minder uitgevoerd. Ondanks de coronacrisis was er een toename bij de vergunningverlening en de specialismen. Voor de invoering van de Omgevingswet is veel voorbereidend werk verricht en heeft de ODA gezorgd voor het organiseren van workshops. Naast haar primaire VTH taken vervult de ODA hierin een belangrijke rol.

Achterhoekse Groene Energie Maatschappij (AGEM)

De Agem levert duurzame energie aan particulieren en bedrijven. Met AGE bv, onderdeel van de AGEM, wordt duurzame energie geleverd aan de gemeente. Naast leverancier is de Agem vaak partner bij kleine en grote duurzame energie opwekprojecten. De Agem verbindt daarvoor initiatiefnemers, afnemers, deelnemers en beleidsmakers met elkaar. Verschillende doelgroepen kunnen bij de Agem terecht voor kennis en onafhankelijk advies op het gebied van verduurzamen. Het Agem energieloket vervult een belangrijke rol bij het ondersteunen en ontzorgen van particulieren bij energiebesparing en/of duurzame energieopwekking. Daarvoor initieert zij o.a. grootschalige collectieve acties.

Dimpact

Dimpact is de Coöperatieve vereniging van, voor en door gemeenten. Dimpact helpt ons om de digitale dienstverlening verder te ontwikkelen. De leden zijn de eigenaar van de coöperatie en sturen de ontwikkelingen aan. Samen staan we voor dezelfde uitdagingen en ambities, maar vaak met gebrek aan middelen. Daarom ligt samen organiseren voor de hand. Sinds 2006 zijn wij lid van de vereniging Dimpact. Ook is Dimpact de partij die voor ons (40 gemeenten) landelijke ontwikkelingen probeert te vertalen naar een stuk digitale informatievoorziening en bedrijfsvoering. Verder vertegenwoordigt Dimpact ons in overleggen (bijv. VNG en VNG Realisatie), waarin landelijke afspraken gemaakt worden over het realiseren en invoeren van ontwikkelingen. Te denken valt hierbij aan de informatiehuishouding rond de Omgevingswet, invoering zaakgericht werken, informatiebeveiliging. Ook organiseren zij de samenwerkingsprocessen voor collectieve vraagbundeling, collectieve aanbesteding en collectief contractmanagement t.b.v. doorontwikkeling en beheer van ICT-diensten. Dit resulteert voor de leden in een gezamenlijk verworven portfolio.

Erfgoed Centrum Achterhoek Liemers (ECAL)

Het ECAL beheert, maakt archiveren toegankelijk en stelt archieven beschikbaar van de deelnemende overheidslichamen overeenkomstig de Archiefwet. Daarnaast zorgt het ECAL voor het in stand houden en bevorderen van het cultureel erfgoed in het gebied van de Achterhoek en de Liemers in de ruimste zin van het woord. Sinds 2019 gebeurt dit ook voor digitale archiefbescheiden middels het e-Depot.

GGD

GGD Noord- en Oost-Gelderland is de gezondheidsdienst van 22 gemeenten die de gezondheid van alle inwoners bewaakt, beschermt en bevordert. Alle deelnemende gemeenten aan deze gemeenschappelijke regeling nemen de basisproducten van de GGD af die betrekking hebben op de Publieke gezondheid. Deze taken liggen vast en worden omschreven in de Wet publieke gezondheid (Wpg). Met uitzondering van de gemeente Apeldoorn nemen de overige 21 gemeenten ook de taken af die betrekking hebben op de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) 4-18 jaar. De gemeenten bekostigen de basisproducten voor de publieke gezondheidszorg en voor de JGZ op basis van bijdragen per inwoner aan de GGD. Daarnaast biedt de GGD aan diverse partijen op contractbasis andere producten aan.

De Bestuursagenda 2019 - 2023 is bedoeld als kader voor de komende jaren en gaat uit van de volgende vier prioriteiten:

1. NOG Gezondere jeugd
2. NOG Gezondere leefomgeving
3. NOG Gezonder oud worden
4. NOG Gezondere leefstijl

COVID-19

De GGD Noord- en Oost Gelderland levert al een geruime tijd een grote inspanning in de bestrijding van het coronavirus. De GGD is onder andere actief op het gebied van het testen, bron- en contactonderzoek, advisering en het vaccineren. De COVID-19-crisis heeft een grote invloed op de bedrijfsvoering van de GGD. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport vergoedt de extra kosten die de GGD maakt voor de aanpak en bestrijding van COVID-19. Dit geldt ook voor de kosten voor het inhalen van niet-uitgevoerde werkzaamheden en omzetzerving.

Laarberg

In ontwikkeling is een volgende fase van het terrein. Het beschikbare areaal is vrijwel volledig verkocht of in optie gegeven. Een bestemmingsplanprocedure is in voorbereiding. Door de stikstofproblematiek is de bestemmingsplanprocedure voorlopig "on hold" gezet. Inmiddels is door de raad een beleidskader vastgesteld. Bij nieuwe bedrijfsvestigingen zal op basis van dit kader nu steeds maatwerk geleverd gaan worden om te voorkomen dat bedrijven op slot gaan. Het opstellen van het Regionale Programma Werklocaties (RPW) is afgerond. Inmiddels is de vraag naar kavels nog meer aangetrokken waardoor verdere uitbreiding van De Laarberg nodig is.

Voor de nadere uitwerking van de paragraaf verbonden partijen verwijzen wij u naar de bijlage.

